

Landskap: Halland Upptecknat av: Harald Nilsson
Härad: Årstad Adress: Kung Oscarsväg 7, Lund
Socken: Krogsered Berättat av: Fru Antonsson
Uppteckningsår: 1936 Född år 1861 i

Uppteckningen rör

Bränna svedja.	sid. 1, 5, 8
Bränna mossar.	" 2.
Julhalm.	" 3.
Knut.	" 4.
Pattar	" 6.
Bränna fjälla.	" 7.
	8.

Skriv endast på denna sida!

8 sid

5407

Bränna svedja.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

1.

Sista gången de gjorde en s v e a här var 1894 hos Johan Bergman i Forshult. De högg ner skogen på ett område och sedan brände de upp timret och allt ihop. Det var barrskog som brändes. Alla karlarna här omkring var med och hjälpte till. Efter bränningen satte de potatis och jag var själv med och hjälpte till att sätta. Sedan såddes råg, som krattades ner med k r a t t e r. Det var träskaft med pinnar i ändan. Rågen skars sedan med skärbor, men pappa hade lie. Nu är där stor skog där de brände då. De planterade inte skogen utan träden, som stod ikring fröade. Det var bra bete på sveorna innan skogen kom igen och detvar nog mest för betets skull som de brände.

5407

Bränna mossar.

I yttre Gifhult i Sticksered brukade de bränna på mossarna för att få bete till kreaturen. Det är nu 35 år sedan.

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

—
2.

5407

Julhalm.

I mitt hem hade vi ingen julhalm, men en som flyttad hit från Småland hade julhalm 1918. Han hade seden med sig från Småland och det var för barnens skull han hade julhalm, sade han,

3
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

3.

5407

Knut.

Om Knut gjorde de en figur av halm som deklädde på med riktiga kläder. Sedan bar de den till något ställe i byn, De började "Knutada". Den som hade klätt ut Knut bar iväg med honom på natten och ställde honom på en gård. Den som fått honom bar honom sedan till nästa granne och så kunde de gå runt byn. Knut hade pass på sej och fick sedan ett nytt på vart ställe, så till slut hade han en massa pass. Det var inga otrevliga pass med någon gång kunde de vara elaka och då blev det kiv mellan grannarna. Knut skulle ut och fria och passen handlade om de ärenden. En morgon när min mamma kom upp stod det en karl utanför dörren, men det var Knut. Det var bara vid Knut som de klädde ut sådanan figurer.

4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

4.

ACC. N:R. **5407**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Halland *Upptecknat av:* Harald Nilsson
Härad: Årstad *Adress:* Kung Oscarsväg 7, Lund.
Socken: Kroksered *Berättat av:* Severin Svensson
Uppteckningsår: 1936 *Född år* 1863 *i*

Uppteckningen rör

Bränna svedjä.

sid. 5.

Skriv endast på denna sida!

5407

Bränna svedja.

5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

1.

Det är 60 år sedan jag var med Skallekulla, där jag är född, och brände svedja. Skogen höggs ned och alltsammans brändes upp. Stockarna, som inte brann upp användes till stängsel kring svedjan och där gick åt mycket till den. Sedan sattes potatis och på hösten såddes råg. Rågen myllades ner med k r a t t s e r. Det var en liten träplatta med pinnar i som satt i ändan på ett träskaft. Man brukade så ut ett gräsfrö som hette l u t t å i rågen. Jag vet inte om de bränt häromkring, men i Stexered bor det en som hetter Gustav Andersson han brände sista gången och då gick det över för honom så han fick plikta. Han bor nu hos sonen Gustavsson.

ACC. N:R. 5407

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—•—

Landskap: Halland *Ärstad* Upptecknat av: Harald Nilsson
Härad: Ärstad Adress: Kung Oscarsväg 7, Lund
Socken: Krogsered Berättat av: Johan Pettersson
Uppteckningsår: 1936 Född år 1859 i Stexered, Krogsered

Uppteckningen rör

Tattare.

sid. **6.**

Bränna fälla.

" **7.**

Skriv endast på denna sida!

Hällens
årstad
Krogsered
1836

5407

Tattare.

1836 Harald Nilsson
Berar Johan Pettersson
Född 1859 i Stenved

6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

1.

Meddelaren (som var något rörig) hade kört med smör,
som han inköpt i byggderna, till Landskrona och Hälsingborg.
Då hade han flera gånger träffat ur för tattare på H a l -
l i n g a å s e n. I Krogsered hade bott tattare på ett ställe,
men detta hade inköpts av socknen, så tattarna hade flyttat.

5407

Bränna fälla.

Det brändes för att få bete till kreaturen, för det blev alltid bra bete när de bränt. När skogen var fälld (vilket vanligen skedde på vintern) skulle den ligga ett år och torka. Timret brukade de inte taga undan utan alltsammans brändes upp. Bränningen skedde på våren. Efter bränningen sattes potatis och det blev mycket goda potatis på en svedja. Sedan såddes råg och efter rågskörden fick man bra bete.

På herrgården Sotanäs bodde för längesedan en löjtnant som köpte skogsfrö och sådde i rågen. Och där blev sådan fin skog sedan. Skogen växte alltid bättre och fortare efter bränningen.

Sista gången de brände här var i Gunnakull för en 25 år sedan. Men då gick elden över för den var inte riktig död, så den revs upp igen när det började blåsa. Den gick en hel mil. Så fick de plikta och så slutade de upp att bränna.

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

—*—
2.

Landskap: Halland Upptecknat av: Harald Nilsson

Härad: Årstad Adress: Kung Oscarsväg 7, Lund

Socken: Krogsered Berättat av: Anna Andersdotter

Uppteckningsår: 1936 Född år 1853 i Årnakulla, Krogsered

Uppteckningen rör

Bränna svedja.

sid. 8.

5407

Bränna svedja.

Hade bott på stället över 50 år men mindes inte eller hade hört talas om att det brändes s k e o r i denna by under den tiden. Däremot hade man bränt i byn Gifhult strax väster om Fegen i samma socken.

8
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

—*—
1.